

De afdeling individuele rechtspositie biedt hulp en bijstand bij vragen en problemen die voortvloeien uit de werksituatie van leden van de KVLO. Deze juridische bijstand geldt voor leden werkzaam in en buiten het onderwijs.

Om een indruk te geven van de zaken die dagelijks op de afdeling IRP behandeld worden.

In deze rubriek een selectie uit gestelde vragen of een uitleg over veelvoorkomende zaken.

Door: mr. Sandra Roelofsen

In LO 2 kwam in deze column de Landelijke Klachtencommissie (LKC) aan de orde. Naast klachten die te maken hebben met ongevallen die in de les LO plaatsvinden, hebben ook docenten LO te maken met klachten aangaande ongewenste (seksuele) omgangsvormen.

'De ouders van een dertienjarige leerlinge van een openbare scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs klagen erover dat de docent lichamelijke opvoeding hun dochter zeer onzeker maakt door zijn blikken naar haar en zijn gebaren. Volgens de leerlinge kijkt hij regelmatig naar haar borsten en billen en heeft hij op enig moment gezegd dat zij er mooi uitzag.'

Het zal enkelen van u niet onbekend voorkomen: een blik of gebaar, een vriendelijk bedoelde aanraking of een complimentje worden soms door bepaalde leerlingen (of collega's) uitgelegd als seksueel intimiderend, terwijl een stemverheffing of aansporing om toch wat beter je best te doen bij die cooptest uitgelegd wordt als intimiderend en bedreigend. Het moge duidelijk zijn dat aanraken van leerlingen door een docent in de lessen LO alleen verstandig is in het geval dit een duidelijk doel dient: om een leerling op een veilige wijze te vangen is aanraking nu eenmaal noodzakelijk. Een vriendschappelijk of motiverend gebaar wordt (helaas) maar al te vaak verkeerd uitgelegd!

Niet verder vertellen hoor!

FOTO: ANITA RIEMERSMA

Ongewenste omgangsvormen is een breed begrip en omvat naast ongewenste intimiteiten ook dreiging, agressie, machtsmisbruik en geweld. Ook een 'pedagogische aanpak' die deze elementen in zich draagt valt hier vanzelfsprekend onder. Onder ongewenste intimiteiten vallen alle als ongewenst ervaren, seksueel getinte aandacht die verbaal, non-verbaal of fysiek kan zijn. Het ongewenst zijn van het gedrag wordt daarbij bepaald door degene die het ondergaat en hoeft dus niet zo bedoeld te zijn.

Elke school is sinds 1998 verplicht om een eigen klachtenprocedure te hebben en aangesloten te zijn bij een klachtencommissie. Ook is de school verplicht om een vertrouwenspersoon aan te stellen. In de klachtenregeling van de school staan de taken en bevoegdheden van de vertrouwens(contact)persoon, de klachtencommissie en het bevoegd gezag nauwkeurig omschreven. De klachtenregeling, waarin de stappen van het klachtonderzoek staan, moet garanderen dat zowel de klager als de aangeklaagde zorgvuldig en rechtvaardig behandeld wordt.

Als er een klacht tegen u wordt ingediend zal het bevoegd gezag (in de meeste gevallen) volgens de procedure handelen. Een klacht behoort ook in behandeling te worden genomen, dat kunt u de schoolleiding niet kwalijk nemen.

Dat is overigens ook in uw belang omdat daarbij uw rechten gerespecteerd dienen te worden. Disciplinaire maatregelen zonder degelijk onderzoek van de daartoe bevoegde personen en zonder een degelijke toepassing van het beginsel van hoor en wederhoor zal niet geaccepteerd worden door een externe klachtencommissie. Ook zal een eigen onderzoek of bemiddeling tussen partijen door de schoolleiding zelf in veel gevallen stranden bij de klachtencommissie.

In het bovengenoemde voorbeeld wordt de klacht van ouders door de LKC ongegrond verklaard, onder meer omdat de aantijgingen niet gedragen worden door gespreksverslagen, aangetoonde omstandigheden of feitelijkheden, anders dan mededelingen 'van horen zeggen'. Ook het horen van andere leerlingen uit de klas heeft onzorgvuldig plaatsgevonden, namelijk in groepsverband, waarbij volgens de LKC aangenomen mag worden dat deze wijze van ondervraging het waarheidsgehalte van de verklaringen aantast.

Daarmee zijn de aantijgingen niet voldoende aannemelijk gemaakt en wordt de klacht ongegrond verklaard. Daar sta je dan als docent, weliswaar met een ongegronde klacht, maar met een aangetaste en beschadigde naam. Daarvoor is een volledige en openlijke rehabilitatie ten overstaan van de schoolgemeenschap bedoeld. Dit voorkomt weliswaar geen roddel en achterklap en zeker niet het gevoel van beschadiging, maar kan wel een eerste stap zijn in het herwinnen van zelfrespect en herkrijgen van respect van de school. Hebt u te maken met klachten, op welke wijze dan ook? Neem dan altijd contact op met de afdeling IRP, te bereiken per e-mail: irp@kvlo.nl en dagelijks van 12.30-16.30 uur op telefoonnummer 030 693 7678.